

Bilag 2:

Green Cities' mål udredning af Lovkrav, Aabenraa Kommune status og konsekvenser

Kommunerne i Green Cities forpligter sig til at arbejde for 16 mål. Flere af disse mål arbejder Aabenraa kommune allerede for at nå i forbindelse med andre projekter. Ofte er kommunens hensigter mere løse i formuleringerne end målene i Green Cities: Fx i Kommuneplan 2009 om Agenda 21. Her bruges typisk formuleringer som: "vi vil arbejde for at...". Green Cities samarbejdet vil forpligte kommunen til en strammere plan for iværksættelse af initiativer med konkrete og målbare mål.

Målene har eksisteret i deres nuværende form i en årrække. Sideløbende med Plan og Udviklingsafdelingens udredningsarbejde omkring Green Cities målenes konsekvenser for Aabenraa Kommunes har Green Cities kommunerne været i gang med at vurdere om målene skal justeres, så de matcher den ændrede lovgivning og de teknologiske fremskridt.

På sidste styregruppemøde besluttede man politisk, at mens de bagvedliggende visioner skal forblive de samme – vil man foretage en revision af *alle* de 16 mål. Revisionens skal sikre, at målene forholder sig til den virkelighed der er rundt i de meget forskellige medlemskommuner. Der vil sandsynligvis blive åbnet op for, at nogle af de vigtige mål i en storby som fx vandforbrug og luftforurening, men som anses for mindre relevante i mindre byer, skal være valgfrie. Samtidig vil man også vurdere, om det vil være relevant at opstille nye mål, Inden gennemgangen af de nuværende mål er der på næste side, oplistet en kort oversigt over tendenser og sandsynlige udfald af efterårets revision.

Green Cities 16 mål:

	side
1 Miljømæssig bæredygtighed	3
2 Borgerrettede aktiviteter	4
3 Affald	5
4 Byggeri og anlæg	5
5 CO2	6
6 Luftforurening	6
7 Grøn indkøbspolitik	7
8 Miljøcertificering	7
9 Miljøbelastende kemikalier	7
10 Kommunale landbrugsarealer	8
11 Samarbejde med erhvervslivet	9
12 Vandforbrug i husholdninger	9
13 Pesticider	9
14 Biologisk mangfoldighed	10
15 Støj	10
16 Økologiske fødevarer	11

Mulig ændring af Green Cities målene

På baggrund af Efterårets diskussion blandt Green Cities medlemskommuner, om hvorvidt revisionen fortsat skal foretages af Dansk Standard eller om den skal overgå til at være intern, samt udarbejdelsen af "Baggrundsdokument for tolkning af Green Cities Samarbejdsaftalen og retningslinjer for gennemførelse af revision" har der i starten af 2011 rejst sig en diskussion blandt politikkerne og embedsmænd i medlemskommuner om hvordan samarbejdet skal fungere fremadrettet.

Ud over diskussionen om den årlige revision, hvor fortalere for ændring fremhæver, at DS revisionen er dyr og ikke giver merværdi, men har kun legitimerings- og dokumentationsformål – er hovedlinjerne i diskussionen:

Mål der måske udgår som fælles mål

6	Luftforurening
12	Vandforbrug
15	Støj
16	Økologi

Mål der sandsynligvis ændres

4	Byggeri og anlæg	Det er tanken at ændre målet til at være mere planlægningsorienteret
---	------------------	--

Forventede nye mål

Klima   Ud over mål 5 om CO2 reduktion ønsker man at opstille flere klimarelaterede målsætninger – herunder strategisk energiplanlægning (Det kan imidlertid vise sig at blive et statsligt krav.).

Trafik   Et helt nyt mål på trafik området

Grønt regnskab   Flere af medlemskommunerne laver allerede grønt regnskab. Regnskabet kan bruges til styringsredskab for at se hvor langt en kommune er nået med nogle af målene samt give et overblik over, hvor de lavest hængende frugter er gemt.

Udredning af konsekvenser for Aabenraa Kommune ved at tilslutte sig Green Cities

Udredningen er udarbejdet så første kolonne indeholder de enkelte mål inkl. en kort uddybende tekst. I anden kolonne beskrives hvilke lovkrav der stilles fra staten og EU - således, at det er muligt, at vurdere, i hvilket omfang målet opfyldes ved blot at overholde lovgivningen. Tredje kolonne indeholder en beskrivelse af, hvorvidt kommunen allerede i dag er i gang med tiltag, der gør at målet er helt eller delvist opfyldt. Endelig indeholder fjerde kolonne en konklusion, hvor det opridses hvad der kræves af Aabenraa Kommune for at opfylde målet. Det har været hensigten at gøre konklusionen konkret, og hvor det har været muligt, tillige at oplyse de økonomiske konsekvenser af målet. Yders til højre er pt. en kolonne med informationer til brug for det videre arbejde i forvaltningen. Kolonnen kan evt. slettes under politisk behandling.

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
<p>Mål 1: Miljømæssig bæredygtighed Vi vil inddrage miljømæssig bæredygtighed i alle politikker og serviceområder</p>	<p>Med bæredygtighed menes den definition, der er i Brundtland rapporten: "En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare."</p> <p>Det er et lovkrav, at der skal udarbejdes en kommunal Agenda 21 Strategi hvert 4. år. Det er ligeledes et lovkrav, at der skal screenes for og evt. gennemføres strategiske miljøvurderinger på kommune- og lokalplaner.</p>	<p>Ud over hvad der er nævnt under lovkrav har Aabenraa Kommune i Kommuneplanen under Agenda 21 skrevet: <i>Byrådets mål er at sundhed i Aabenraa Kommune skal være en selvfølge at sænke vand-, el- og varmemeforbruget i institutionerne at få flere blå flag at gennemføre forbud mod sprøjtemidler på offentlige arealer - i hele kommunen at gøre de kommunale kantiner økologiske</i> *at fremme cykel- og gangtrafikken bl.a. ved at skabe et endnu bedre trafikmiljø for cyklister i byerne og gennem en værdifuld grøn struktur *at udarbejde en idebank af mulige tiltag for en bæredygtig udvikling i Aabenraa Kommune at øge genanvendelsen i affaldsbehandlingen at sikre god kollektiv trafik i byer og landdistrikter at støj og anden forurening reduceres, og adgangen til rent luft og vand sikres</p> <p>På nær de to punkter, der er markeret med asterisk er de alle behandlet under et eller flere af de nedenstående mål.</p> <p>I 2008 blev der gjort forsøg på at indarbejde en sundhedskonsekvensvurdering af alle planer. Tiltaget blev aldrig forankret i organisationen og på</p>	<p>Med alle politikker menes alle kommunes politikker, også dem der ikke ellers vedrører miljømæssige forhold. Tilsvarende er der også tale om alle serviceområder - også dem der ikke umiddelbart vedrører miljømæssige forhold.</p> <p>Kommune skal således i forbindelse med udarbejdelse af politikker afsætte resurser i alle forvaltninger og afdelinger til at indarbejde bæredygtighedsaspektet. En model kunne være, at genoptage sundhedskonsekvensvurderingen og integrere de to ting.</p>

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
		grund af utilstrækkeligt screeningsværktøj og manglende resurser til udvikling af området blev projektet stoppet ind til videre.	
<p>Mål 2: Borgerrettede aktiviteter Vi vil iværksætte og understøtte borgerrettede aktiviteter og sikre samarbejde med borgerne</p>	-	<p>Denne liste af borgerrettede aktiviteter er ikke udtømmende. Der findes tillige andre oplysningskampagner i Aabenraa Kommune</p> <p>ChooseEV: Test en El-bil Aabenraa Kommune har indgået et samarbejde med firmaet ChooseEV om test af elbiler ude ved 80 familier i kommunen. Projektet sætter fokus på CO2 belastningen ved transport samt giver almindelige mennesker mulighed for at se og afprøve et alternativt transportmiddel.</p> <p>DN Klimakommune Aabenraa Kommune har indgået en bindende aftale med Dansk Naturfredningsforening om udarbejdelse af en klimahandlingsplan samt en årlig CO2 reduktion frem til 2014 på 2,5 % per år.</p> <p>Blå flag Aabenraa Kommune gør hver år en begivenhed ud at tildelingen af Blå Flag. I år har kommunen opnået flaget på ti strande fordelt på kommunens 71 km kystlinie. Næste år forventes Varnæs vig også at være med.</p> <p>Affaldsindsamling i samarbejde med DN Hvert år arrangerer DN en indsamlingsdag, hvor institutioner, familier og enkeltpersoner tager ud i naturen og langs vejene hvor de indsamler det affald der i årets løb er blevet henkastet.</p> <p>Felsted – Klimalandsby Drevet af aktive borgere lokalt i Felsted hjælper kommunen med at gøre Felsted by til klimalandsby. Det vil sige et sted hvor nye ideer og eksperimenter blandt andet omkring CO2 reduktion kan afprøves.</p> <p>Kløver stier Nyt stisystem i Aabenraa by, der er under udvikling, hvor borgere og turister kan fortage byvandring på afmærkede ruter. Ruterne er tænkt at have en</p>	Gennem samarbejdet vil Aabenraa Kommune kunne få ideer til nye borgerrettede aktiviteter samt trække på andre kommuners erfaringer med disse.

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
		<p>sundhedsfremmende effekt.</p> <p>Oplysning om naturgenopretning Se Mål 14: Biologisk mangfoldighed</p>	
<p>Mål 3: Affald Vi vil senest i 2015 deponere maksimalt 5% affald pr. år</p>	<p>Der er forskellige regler for fx husholdningsaffald og byggematerialer etc. Der er i Dansk lovgivning pt ved at blive implementeret EU-ret. I lovgivningen fastlægges et affaldshierarki hvor deponi er den sidste udvej. 1) Affaldsforebyggelse. 2) Forberedelse med henblik på genbrug. 3) Genanvendelse. 4) Anden nyttiggørelse. 5) Bortskaffelse.</p> <p>Af dette affaldshierarki fremgår, at affaldsforebyggelse er det højest prioriterede. Derefter kommer forberedelse med henblik på genbrug, herefter genanvendelse og dernæst anden nyttiggørelse. Endelig skal det affald, som ikke kan behandles på anden måde, bortskaffes. Den prioritering, som er angivet i affaldshierarkiet, er imidlertid ikke absolut. Således fremgår det af affaldsdirektivets artikel 4, stk. 2, at en livscyklustankegang kan begrunde, at hierarkiet fraviges for særlige affaldsstrømme. Forslag til "Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse" vedtaget 9. Dec. 2010: https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=134725 Formålet med lovforslaget er at gennemføre artikel 4, dele af artikel 28 samt artikel 29 og 30 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (affaldsdirektivet).</p>	<p>I Kommuneplanstrategien og Kommuneplan 2009 har byrådet vedtaget et mål om, at øge genanvendelsen i affaldsbehandlingen.</p> <p>I Affaldsplan 2009-2020 for Aabenraa Kommune har byrådet vedtaget, at affaldsmængden der tilføres deponi skal minimeres og at fx genanvendelse af haveaffald skal op på 95 %.</p> <p>Af Arwos affaldsindberetning 2010 til miljøstyrelsen fremgår, at af de 47.566 ton affald der er indsamlet i år 2010 er 5111 ton eller 11 % blevet deponeret. Det skal bemærkes, at indsamlede ton affald er faldende som følge af en de adfærdsregulerende foranstaltninger (i Affaldsplanen).</p> <p>Der er i Green Cities baggrundsdokumentet ikke beskrevet en beregningsmetode. Hvis man ved interpolation estimere en ikke indsamlet affaldsmængde (der nu bortskaffes fx ved kompostering i private haver) og indregner denne affaldsmængde i brøken, vurderes det, at de 5 % er tæt på at være nået – måske ligger Aabenraa Kommune endda endnu lavere.</p>	<p>Det vurderes, at alt efter beregningsmetode vil det være muligt, at nå de 5 % umiddelbart. Green Cities målet vurderes at passe godt sammen med Aabenraa Kommunes ønske om, at minimere affaldsmængden.</p>
<p>Mål 4: Byggeri og anlæg Vi vil udvikle fælles miljømæssigt bæredygtige retningslinjer inden for bygge- og anlægsområdet</p>	<p>Tendensen i lovgivningen er krav om et stadigt lavere energiforbrug pr. kvadratmeter ved nybyggeri og ombygninger. Senest er der i Bygningsreglement 2010 indført en frivillig lavenergiklasse (som kommune kan optage bestemmelse for i lokalplanlægningen). Denne energiklasse vil fra 2015 blive et krav. Erhverv og byggestyrelsen (der er myndighed på området) er pt ved at udarbejde en</p>	<p>Aabenraa Kommune har endnu ikke brug lokalplanbestemmelsen om, at ny bebyggelse skal opføres som lavenergibebyggelse.</p>	<p>Da der ikke er fastsat en indikator for Green Cities målet, er det ikke muligt at revidere (sætte målbare succeskriterier) for kommunen på dette punkt. Man må dog stadig forvente at kommunen fx lokalplanlægger boligområder med lavenergibyggeri, udarbejder en politik på området eller lignende aktiviteter.</p>

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
	ny energiklasse, der skal være gældende fra 2020.		
<p>Mål 5: CO₂ Vi vil inden 2015 reducere udslippet af CO₂ med 25 % i forhold til 2006</p>	<p>EU har mål om markante CO₂-reduktioner, som selvsagt har konsekvenser også for medlemslandene og kommunerne. Men der er indtil videre ikke opstillet konkrete reduktionsmål i lovgivningen. Det er et lovkrav, at kommunen gennemfører energimærkning af egne bygninger, samt at tiltag med en tilbagebetalingstid på under 5 år skal gennemføres.</p>	<p>Aabenraa Kommune har allerede indgået en bindende aftale med Dansk Naturfredningsforening om 2,5 % årlig CO₂ reduktion frem til 2014. Denne reduktion omfatter kun kommune som virksomhed. Green Cities reduktions mål gælder kommune som geografisk område. Det betyder, at det både er kommunens eget forbrug samt det forbrug som kommunen kun indirekte kan påvirke (borgere, virksomheder, landbrug og trafikken) der skal medtages. Energirenovering af kommunes bygninger er i fuld gang og forventes at give en væsentlig CO₂-besparelse. Registrering af CO₂ udslippet er, som en del af DN aftalen, ved at blive sat i system. Endelig er kommunen i gang med at udarbejde en Klimastrategi. I strategien vil et væsentligt element være CO₂-reduktion både for kommune men også for borgere og erhverv. Som led i Klimastrategien er Rambøll pt i gang med at lave en beregning på CO₂ udslippet for kommune som geografisk område.</p>	<p>Ved indtrædelse i Green Cities vil Aabenraa Kommune få en længere frist end til 2015 til at nå reduktionsmålet på 25 %. Men for at nå målet fx i 2020 vil det kræve en væsentlig indsats. Hvilke indsatspunkter, der er oplaget samt hvad de anslås at koste vil først ligge klart med Rambølls CO₂ rapport medio 2011. Nogle af de indsatspunkter Rambøll kommer frem til vil sandsynligvis være rette mod kommunen som geografisk område, men opstillet, så man kan se hvad det vil koste Aabenraa Kommune at opnå denne indirekte CO₂ reduktion.</p>
<p>Mål 6: Luftforurening Vi vil reducere udslippet af sundhedsskadelige stoffer til luften, og vi vil overholde grænseværdierne for NO₂ og partikler senest i 2015</p>	<p>Miljøstyrelsen har fastsat vejledende grænseværdier for, hvor meget forurening luften må indeholde. Grænseværdierne er bl.a. baseret på EU-direktiver. I Danmark er det NO_x og partikler, der overskrider tærskelværdierne. EF-domstolen har netop afsagt en kendelse om, at berørte borgere kan anlægge civilt søgsmål mod myndighederne, hvis grænseværdierne ikke overholdes. Dommen forventes at betyde flere tiltag for at reducere luftforureningen. Iht. Danmarks Nationale Strategi for Bæredygtig Udvikling skal luftforureningen og dens negative indvirkning på især byernes miljø reduceres. Regeringens mål er at begrænse udledningen af NO_x og kulbrinter med 60 % frem til 2010 i forhold til 1988-niveauet. I "Vækst med omtanke – Regeringens strategi for bæredygtig udvikling" (2009) ser det ud til at målet nås. I samme periode er det målet at halvere trafikken udledning af partikler. Derudover forventes trafikken udslip af svovldioxid i 2015 at være reduceret med mere end 90 % og kulbrinter med ca. 85 %. Lovtekst: BEK nr. 137 af 10/02/2007 –</p>	<p>Der er i Aabenraa Kommune ikke noget særligt fokus på luftforurening, men man overholder selvfølgelig lovgivningen. I forbindelse med industri og landbrug gives miljøgodkendelser, der bl.a. indeholder grænseværdier for partikelforurening til luften. Danmarks miljøundersøgelse forestår overvågningen af luftforureningen</p>	<p>På grund af lovgivningen på området er luftforurening i Danmark primært et storbyproblem skabt af trafikken. Det vurderes således ikke at dette mål har konsekvenser for Aabenraa Kommune</p>

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
	Luftkvalitetsbekendtgørelsen. (sundhedsskadelige stoffer er defineret heri).		
<p>Mål 7: Grøn indkøbspolitik Vi vil udforme og implementere en miljømæssigt progressiv indkøbspolitik, hvor vi sætter konkrete miljømål</p>	<p>Miljøministeriet har udformet en offentlig grøn indkøbspolitik og lanceret en handlingsplan <i>En styrket indsats for grønne indkøb 2008-2009</i> (maj 2008) (miljømilliarden). Der foreligger værktøjer til at fremme grønne indkøb i kommunerne. Men der er ikke egentlige lovkrav. Tværtimod forhindrer EU's udbudsdirektiv, at kommunerne kan vælge miljømærkede produkter og virksomheder med miljøstyring, da det ifølge udbudsdirektivet er konkurrenceforvridende. Green Cities arbejder aktivt for, at få udbudsreglerne i EU lavet om i forbindelse med, at EU-kommissionen pt. er i proces med, at modernisere politikken for offentlige indkøb.</p>	<p>Kommunens indkøbsafdeling sikre gennem udbudsmaterialet at alle kontrakt Holdere overholder den til en hver tid gældende lov på miljøområdet, men man bruger ikke aktivt miljøministeriets handlingsplan.</p> <p>I kommunens indkøbspolitik er der et punkt om miljø (§ 5.6 Miljø (bl.a. grønne indkøb)). Af punktet fremgår det, at der i ethvert udbud medtages miljøkrav og -ønsker i nødvendigt og relevant omfang" men at disse krav og ønsker indgår i en helhedsvurdering. Ved vurdering af tilbudsgivere indgår, om: - virksomheden har en miljøpolitik og har aflagt miljøregnskab - virksomheden er miljøcertificeret - produkterne er miljømærkede I praksis betyder det, at økonomi bliver prioriteret højere end miljø (fx har man netop igen tilladt indkøb af katetre af PVC).</p>	<p>For at Aabenraa Kommune overholder målet skal miljøpåvirkningssynet veje tungere end økonomisynet. Det vil sige, at der skal udformes og vedtages en ny indkøbspolitik, hvor det bliver præciseret, at kommunen "erhverver vare, tjenester eller får udført bygge- og anlægsarbejder, som har mindre miljøpåvirkning målt over levetiden sammenlignet med varer, tjenester og bygge- anlægsopgaver med samme primære funktion, som ellers ville være erhvervet eller blive udført." Målet er først opfyldt når alle kommunale indkøbsaftaler opfylder dette.</p>
<p>Mål 8: Miljøcertificering Vi vil miljøcertificere alle kommunens institutioner og forvaltninger senest i 2015. Nye medlemskommuner skal udarbejde en plan for fuld miljøcertificering og gennemføre den inden for en ti-årig periode</p>	<p>Der er ikke lovkrav om miljøcertificering. Dog er der i " Lov om et kvalitetsstyringssystem for den kommunale sagsbehandling på natur- og miljøområdet" krav om at: "§ 2. Kommunalbestyrelsen skal indføre og anvende et kvalitetsstyringssystem ... § 14. Kommunalbestyrelsen skal opnå og vedligeholde certificering af kvalitetsstyringssystemets overensstemmelse med denne lov og regler fastsat i medfør heraf. Certificeringen skal være baseret på et uvildigt certificeringsorgans bedømmelse af denne overensstemmelse ved gennemførelse af eksterne audit ... § 15. Kommunalbestyrelsen skal indføre og anvende procedurer, der sikrer årlig offentliggørelse af oplysninger om kommunens indsats og resultater som følge af dens kvalitetsstyringssystem."</p>	<p>Man diskutere pt. i Green Cities om certificeringen skal ændres til miljøledelse.</p> <p>Aabenraa Kommune har indført kvalitetsstyringssystem indenfor natur og miljøområdet i Forvaltning Teknik og Miljø. Kommunens institutioner er pt. ikke omfattet af en kommunal certificering. Aabenraa Kommunen har en dialog og aktiv indsats over for virksomheder i kommunen via miljøredegørelsesarbejdet i groNet (tidligere Grønt Netværk Sønderjylland). I groNet er der tale om miljøredegørelse og ikke miljøcertificering) og virksomhedskontakt.</p>	<p>De personer, der arbejder med kvalitetsstyringssystem og -certificering og miljøredegørelsesdialogen vurdere, at dette er fundamentet for fremtidig implementering af en miljøcertificering. Der skal afsætte resurser til uddannelse af medarbejder rundt i forvaltninger og institutioner og dernæst resurser til det løbende arbejde via den kvalitetsansvarlige i forvaltningen .</p>
<p>Mål 9: Miljøbelastende kemikalier</p>	<p>EU og Danmark har en omfattende kemikalielovgivning med det formål, at begrænse og</p>	<p>Internt i kommune Der har ikke tidligere været fokus på miljøbelastende</p>	<p>Kommunen skal udarbejde en kemikalieplan der kortlægger og udfaser</p>

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
<p>Vi vil i kommunalt regi udfase de 13 miljøbelastende kemikalier udpeget af Dogme-kommunerne. Kortlægningen af kommunernes forbrug skal være afsluttet i 2010</p>	<p>udfase miljø og sundhedsskadelige stoffer. Miljøstyrelsen har udarbejdet en liste over 138 uønskede stoffer (LOUS) de 13 kemikalier Green Cities har udpeget er alle på denne liste, men listen er kun en hensigtserklæring ikke et forbud.</p> <p>Af Loven om kemiske stoffer og produkter fremgår det, at det er miljøministeriet, der er myndighed på området. Det vil derfor være svært for kommunen at udfase stofferne ude ved kommunens virksomheder og borgere.</p> <p>Endelig er listen en broget flok Endelig indeholder listen meget forskelligartede kemikaliegrupper hvoraf nogle er meget svære at regulere. Fx dækker "mineraloliebaserede produkter" også over benzin og diesel!</p> <p>Der er tale om følgende 13 kemikalier/kemikaliegrupper: Kviksølv, bromerede flammehæmmere, PFOS (perfluorooktansulfonater), klorerede paraffiner, klorerede opløsningsmidler, mineraloliebaserede produkter, PAH (polyaromatiske kulbrinter), kreosot, visse alkaner, pesticider (aktivstoffer), nonylfenoler og andre alkylfenoler, lægemidler (udvalgte aktivstoffer) og phthalater.</p>	<p>kemikalier i kommunalt regi. Der er således ikke i organisationen viden om hvorvidt de 13 kemikalier bruges/finde i Aabenraa Kommune.</p> <p>Ved indkøb af fx rengøringsmidler foregår det under SKI aftalen. Denne aftale forventes (men det vides ikke) ud over at overholde gældende lovgivning at stille krav om at der ikke bruges kemikalier fra Miljøstyrelsens egen liste over uønskede stoffer (LOUS). De 13 kemikalier er alle på denne liste.</p> <p>Borger- og virksomhedsrettede aktiviteter Gennem GNS har kommunen i dag et godt samarbejde. GNS vejleder virksomheder i et landsdækkende Kemikaliestylingssystem (www.kemiguident.dk). Udgangspunktet for GNS er, at udfase alle stoffer fra LOUS, men det er ikke altid muligt, fx hvor der i produktionen ikke findes alternative stoffer.</p> <p>Som uddybet under mål nummer 13 om pesticider. Er der fokus på landbrugs brug af kemikalier. Dog uden at der er opmærksomhed om de her oplyste 13 kemikaliegrupper.</p> <p>I forhold til borger er der pt. ikke nogle aktiviteter.</p>	<p>de 13 kemikalier.</p> <p>Da der i dag ikke er nogen registrering af hvilke kemikalier der bruges skal denne kortlægning startes op fra bunden.</p> <p>Som nævnt under "Lovkrav" er en fuldstændig udfasning urealistisk, men tilslutning til Green Cities samarbejdet vil give en god platform for at opdyrke et fokus på de miljøfremmede stoffer.</p>
<p>Mål 10: Kommunale landbrugsarealer Vi vil dyrke og drive kommunale landbrugsarealer efter økologiske principper</p>	<p>Der er ikke lovkrav om, at kommunale landbrugsarealer drives økologisk, dog er der som uddybet under mål nummer 13 krav om udfasning af pesticider – blandt andet på disse arealer.</p>	<p>Se også mål 13 om udfasning af pesticider.</p> <p>Aabenraa Kommune har ca 600 ha bortforpagtet landbrugsareal. En del af det (5-6 landmænd) drives økologisk.</p> <p>Ud af de 900 landbrug der er i Aabenraa Kommune, drives de 121 økologisk</p> <p>I forbindelse med pesticidpolitik 2009 blev det politisk besluttet, at forbuddet mod brug af pesticider på Aabenraa Kommunes arealer <u>ikke</u> gælder bortforpagtede arealer.</p> <p>Af aftalen om udfasning af pesticider (se lovkrav under mål nummer 13) fremgår det, at udfasning af pesticider skal ske på alle arealer ejet af kommune (§7).</p>	<p>Som led i udfasning af pesticider på alle kommunalt ejede landbrugsarealer vil det være et lille skridt at indfører at arealerne drives økologisk. Med det store potentiale af økologiske landmænd i kommunen vil målet kunnet opnås på sigt ved at gå i dialog med disse landmænd om fremtidige forpagtningsaftaler.</p> <p>Forpagtningsaftalerne løber over fem år og er pt. ved at blive forhandlet for de næste fem år.</p> <p>De økonomiske konsekvenser for kommunen er ikke blevet kortlagt, men som nævnt under mål nummer 13 er der lagt op til en kortlægning af</p>

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
			konsekvenserne af udfasning af pesticider. I forbindelse den forbindelse kunne kortlægges et tredje spor med omlægning til økologisk landbrug.
<p>Mål 11: Samarbejde med erhvervslivet Vi vil styrke det miljøarbejde, der ligger ud over det lovpligtige, ved at indgå i et formaliseret samarbejde med erhvervslivet</p>	ingen	<p>Aabenraa Kommune er et aktivt medlem af groNet og groNet sekretariatet har kontor i Natur og Miljø afdelingen, derved opnået en synergieffekt. Kommunen deltager i groNet faglige arrangementer, ERFA-grupper og diplomarrangementer, hvor erhvervsvirksomheder og kommuner deltager. Herved fremmes samarbejdet mellem Aabenraa Kommune og erhvervslivet, der skaber grundlag for en optimal dialog og fælles indsats indenfor bæredygtighed.</p> <p>I Aabenraa Kommunes byggesagsafdeling indgår dialogmøder med bygherre som en fast del af processen fra bygherre henvender sig med et projekt til projektet er realiseret. Miljøaspektet indgår som en naturlig del af dialogmøderne.</p>	<p>Med de to eksisterende samarbejder med erhvervslivet vurderes Aabenraa Kommune at være godt med på dette punkt.</p> <p>Der er ikke konkrete indikatorer for hvornår målet er opnået.</p>
<p>Mål 12: Vandforbrug i husholdninger Vi vil inden 2012 reducere vores vandforbrug i husholdninger til maksimalt 100 liter pr. døgn pr. indbygger</p>	Der er ikke i Vandforsyningsloven (LBK nr 635 af 07/06/2010) krav om reduktion af vandforbruget.	Vandforbruget er et vigtigt mål for de sjællandske kommuner. I Jylland er grundvand til drikkevand sjældent en mangelvare. Aabenraa Kommune er ingen undtagelse – da det samtidig er sandsynligt at dette mål bliver fjernet som fældes mål ved revision af Green Cities mål til efteråret er målet ikke behandlet yderligere.	I Arwos er man kede af udsigten til, at skulle sælge mindre vand – da der her i Aabenraa er rigeligt af det.
<p>Mål 13: Pesticider Vi vil ikke anvende pesticider på kommunale arealer og vi vil gøre en målrettet indsats for, at borgere og virksomheder og landbrug ikke bruger pesticider</p>	<p>Pesticider dækker over en række undergrupper af toksiner fx herbicider, insekticider/biocider og fungicider.</p> <p>Der er indgået aftale mellem Miljøministeren, Danske Regioner og KL om udfasning af herbicider – altså midler til plantebekæmpelse i "Aftale om fortsat afvikling af brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer." Aftalen er en implementering af Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider. Direktivet anvendelsesområde er i første omgang herbicider, men det er planen, at det på et tidspunkt også skal omfatte biocidholdige produkter.</p>	<p>I Kommuneplanstrategien og Kommuneplan 2009 har byrådet vedtaget at man i planperioden vil gennemføre et forbud mod sprøjtemidler på offentlige arealer i hele kommunen.</p> <p>Samme år vedtog byrådet en pesticidpolitik hvori man forbyder brugen af alle pesticider på kommunalt ejede arealer, med følgende tre undtagelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bortforpagtede landbrugsarealer • hvor der ikke eksisterer en alternativ bekæmpelsesmetode. • hvor et fuldstændigt forbud vil medføre uforholdsmæssigt store udgifter til alternativbekæmpelse eller reetablering af arealer (fx gåsebiller på idrætsanlæg). 	<p>Aabenraa Kommune skal justere den eksisterende pesticidpolitik således at den ikke har de tre undtagelser (se under status), men i stedet indeholder handlingsplaner for udfasning på disse tre punkter også. Disse justeringer vil have økonomiske konsekvenser for kommunen. Forpagtningsaftalerne løber over fem år og er pt. ved at blive forhandlet for de næste fem år. Et pesticidforbud kan indføres ved at genforhandle forpagtningsaftalen eller ved at indskrive dem i nye aftaler når de skal indgås om fem år. Se desuden mål 10 – omlægning til økologisk dyrkning.</p> <p>Desuden skal kommunen gennemfører</p>

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
	<p><u>Af aftalens §7 fremgår det, at plantebeskyttelsesmidler skal udfases på alle arealer der ejes, vedligeholdes eller drives af kommunen.</u></p>	<p>I politikken har man ønsket, at få belyst konsekvensen af et forbud med brug af pesticider på de bortforpagtede arealer i løbet af 2009. Dette er endnu ikke sket – da opgaven ikke er placeret.</p> <p>Der er skærpet fokus på landbruges afløb fra vaskepladser hvor de rengør pesticid sprøjteudstyr. I forbindelse med tilsyn tjekker medarbejderen, at der er de lovpligtige foranstaltninger, som sikre at pesticidrester ikke spredes til grundvandet eller vandmiljøet.</p>	<p>kampagner overfor borgere og virksomheder hvor man opfordre til udfasning af pesticider i private haver og på virksomhedernes ude arealer.</p>
<p>Mål 14: Biologisk mangfoldighed Vi vil inden 2010 stoppe tabet af biologisk mangfoldighed, og vi vil frem mod 2015 øge antallet af prioriterede arter</p>	<p>Der eksisterer i dag allerede både EU- og national lovgivning på området, der mindst matcher dette mål. På baggrund af Habitatdirektivet* er der i dansk lovgivning rammer for 2010-målene- særligt naturbeskyttelsesloven, miljøbeskyttelsesloven, miljømålsloven, vandløbsloven, husdyrloven, skovloven og planloven. Kommunerne har en væsentlig rolle i forhold til 2010-målet: følge "Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen – 2009" skal kommuneplanerne sikre varetagelse af naturbeskyttelsesinteresser, blandt andet ved at beskytte, forbedre og genskabe levesteder for planter og dyr. Overvågningen af naturen (Natura 2000 områder og udvalgte vandstationer) er en statslig opgave, mens overvågning i kommunalt regi er frivillig. <i>*Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter</i></p>	<p>Aabenraa Kommune underskrev i 2008 FN's Countdown 2010 aftale sammen med 15 andre syddanske kommuner og Region Syddanmark. I forlængelse af aftalen har kommunen</p> <ul style="list-style-type: none"> • D. 22. maj 2008 markeringen af den internationale biodiversitetsdag: Arrangement i Smedeby Grue i Bov. <p>Følgende konkret projekter er indberettet til By & Landskabsstyrelsen (nu Naturstyrelsen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skov- og naturprojekt ved Smedeby Grue • Reetablering af enge ved Kongehøj • Bevarelse af Køllestær i Fladsten Mose • Etablering af odderpassager <p>Der er i Aabenraa Kommune både politisk og i natur & Miljø afdelingen et fokus på konkrete projekter til naturbeskyttelse. Politisk ønsker man at se projekter ude i marken frem for politikker og målsætninger. Der er således en del flere projekter ud over de ovenfor nævnte, der bare ikke er blevet indberettet.</p>	<p>Det er svært at opstille succeskriterier for hvornår målet er opfyldt – ud over en fortsat stigning i antallet af prioriterede arter. Da kommunen har mange konkrete projekter vurderes det, at ved blot at registrer de "redede" arter og formidle konsekvensen, opfyldes dette mål.</p>
<p>Mål 15: Støj Vi vil reducere antallet af boliger med sundhedsskadelig støjbelastning frem mod 2015, hvor ingen borgere er udsat for sundhedsskadelig støj om natten i deres hjem</p>	<p>Kommunerne er i henhold til støjbekendtgørelsen fra 2006 forpligtet til at kortlægge støj og udarbejde støjhandlingsplaner. Støjbekendtgørelsen er implementering af EU´s støjdirektiv fra 2002. Kommuneplanen skal iht. planloven indeholde retningslinjer for sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse (f.eks. boliger) med mindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener.</p>	<p>I overensstemmelse med lovgivningen indeholder kommuneplan 2009 en kortlægning af støjemission og en gennemgang af hvordan man forebygger miljøkonflikter. Der er ikke tale om en egentlig kortlægning af støjbelastning af boliger, men en umiddelbart vurdering er, at der ikke er tale om et stort problem i Aabenraa Kommune.</p>	<p>Kommune får med indtrædelse i Green Cities en mindre opgave med at kortlægge omfanget af støjramte boliger (boliger hvor støjen er over 52 dB). Carl Bro vurderer at de kan lave en GIS-kortlægning for alle bygningsfacader i kommunen for ca. 100.000-120.000 kr. På baggrund af denne beregning kan kommunen iværksætte en målrettet indsatsplan. Først når ingen boliger er udsat for sundhedsskadelig støj er målet</p>

Målsætninger, Green Cities	Lovkrav m.v.	Aabenraa Kommunes status	Konsekvens ved at indgå i Green Cities
			opfyldt.
<p>Mål 16: Økologiske fødevarer</p> <p>Vi vil have at det kommunale fødevarerforbrug er økologisk. Mindst 75 % skal være økologisk i 2012</p>	ingen	<p>I Kommuneplanstrategien og Kommuneplan 2009 har byrådet vedtaget at man i planperioden vil arbejde for, at gøre de kommunale kantiner økologiske. Der er endnu ikke kommet det ønskede fokus på økologi.</p> <p>Kommunens tre vuggestuer har i en periode indført økologiske basisvare, men har ved årsskiftet 2010/2011 valgt at gå tilbage til konventionelle vare. En aggregeret opgørelse på de økologiske basisvarer i vuggestuen Fjordløkke viste at varerne var 86 % dyrere end konventionelle.</p> <p>Den besparelse vuggestuen opnåede herved var på ca 57.000 kr om året.</p>	<p>Hvis de to kantiner på kommunens rådhus gøres økologiske vil merudgiften kunne sendes videre til brugerne. Det vil sige dels kommunens ansatte dels de enkelte afdelinger i forbindelse med bestilling af mad til møderne.</p> <p>For institutionernes vedkommende er der tale om selvejende institutioner, man kan derfor ikke sige hvor meget de skal bruge på mad budgettet. Men hvis man vil hæve tilskuddet med merudgiften ligger den på ca. 100-110 kr. pr. barn pr. måned.</p>